

ZAPISNIK SEJE KOMISIJE ZA AIDS Z DNE 15. 11. 2017

Prisotni:

Mojca Gobec, predsednica komisije, Ministrstvo za zdravje
Janja Križman Miklavčič, Ministrstvo za zdravje
Irena Klavs, Nacionalni inštitut za javno zdravje
Tanja Planinšek Ručigaj, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Dermatovenerološka klinika
Janez Tomažič, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
Jana Mlakar, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo ULJ –nadomeščanje M. Poljak
Marjeta Ferlan Istinič, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Iztok Konc, Društvo DIH
Mitja Cosić, Društvo informacijski center Legebitra
Jaka Šikonja, Društvo študentov medicine Slovenije

Opravičeno odsotni:

Eva Salecl Božič, Ministrstvo za pravosodje, Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij
Evita Leskovšek, Nacionalni inštitut za javno zdravje
Mojca Matičič, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
Miran Šolinc, Društvo ŠKUC
Snežna Levičnik Stezinar, Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino
Tjaša Kotar, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
Mario Poljak, Medicinska Fakulteta Univerze v Ljubljani
Nena Kopčavar Guček, Zdravniška zbornica Slovenije, Združenje družinskih zdravnikov
Tomaž Vovko, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
Eda Vrtačnik Bokal, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Ginekološka klinika

Dnevni red

1. Pregled zadnjega zapisnika in potrditev zapisnika (Gobec)
2. Izvajanje strategije preprečevanja in obvladovanja HIVA (Gobec)
3. Pregled stanja na področju okužbe s HIV (Klavs)
4. Evropski teden testiranja na HIV in Svetovni dan AIDSa (Gobec, Križman Miklavčič)
5. Stigma in diskriminacija znotraj zdravstvenega sistema (Cosić)
6. Razno

Ad1) Pregled zadnjega zapisnika in potrditev zapisnika

Sklep 1: Komisija za AIDS je potrdila zapisnik z dne 17.11.2016 in ugotovila, da so bili vsi sklepi realizirani. Potrjen je bil dnevni red seje.

Ad 2) Izvajanje strategije preprečevanja in obvladovanja HIVA

Predsednica komisije Mojca Gobec je podala pregled opravljenega dela v letu 2017 in predstavila naloge, ki bodo aktualne v naslednjem obdobju. Vlada je marca sprejela Strategijo preprečevanja in obvladovanja okužbe s HIV 2017-2025. S sprejetjem strategije je bil zagotovljen tudi vir financiranja za njeno izvajanje.

Med pomembnejšimi novostmi je omenila:

- Financiranje brezplačnega anonimnega testiranja na HIV, HBV in HCV: V drugi polovici leta 2016 je bil preko splošnega dogovora povečan obseg financiranja na 2000 testov letno (100% povišanje);
- V postopku je : predlog presejanja nosečnic na HIV;
- Razpisana je tema *Demonstracijski projekt predkspozicijske profilakse za slovensko skupino MSM*;
- Ciljno raziskovalni projekt *Analiza spolnega vedenja, poučenosti, stališč in zdravja v zvezi s spolnostjo prebivalcev Slovenije* je končana;
- V pripravi: program promocije spolnega in reproduktivnega zdravja (NIJZ);
- Z letom 2018 bo možno (prostovoljno) cepljenje vseh oseb v zaporih proti hepatitisu B (urejene so administrativne ovire, ki so ga preprečevale);
- S sprejetjem strategije je zagotovljen zajeten in trajnejši vir financiranja za preventivne programe MSM/mladih: 945.000 evrov za tri-letno obdobje.

Med pomembnimi nalogami v prihodnosti je izpostavila:

- pripravo strokovnih smernic za zdravstveno oskrbo oseb s spolno prenosljivimi okužbami;
Sklep1: Smernice za zdravstveno oskrbo oseb s spolno prenosljivimi okužbami (gradivo: poročilo prof. Matičič) se posreduje v potrditev pristojnim RSK-jem skladno s Strategijo. Nato se smernice predstavijo na seji Komisije za AIDS.
- pripravo predloga za zagotovitev ustrezne dostopnosti do ambulant za spolno prenosljive okužbe po vsej Sloveniji;
Sklep 2: Ministrstvo za zdravje bo do marca sklicalo sestanek z dermatovenerološko kliniko in NIJZ.
Prof. Tomažič in prof. Klavs sta opozorila, da je potrebno v okviru mreže razmišljati tudi o ambulanti za MSM, pri čemer bo potrebno predlog ustrezno predstaviti tudi zdravstveni zavarovalnici.
- pripravo nacionalnih strokovnih smernic za testiranje na okužbo s HIV;
Sklep 3:
V skladu z Nacionalno strategijo preprečevanja in obvladovanja okužbe s HIV 2017-2025 bo delovna skupina v letu 2018 pripravila Nacionalne strokovne smernice za testiranje na okužbo s HIV in jih poslala v sprejem ustreznim razširjenim strokovnim kolegijem (RSK-jem), vključno z RSK-ji za družinsko medicino, dermatovenerologijo, ginekologijo, infektologijo, klinično mikrobiologijo in javno zdravje. Pri pripravi se upošteva tudi ustrezne smernice ECDC, ki bodo predvidoma objavljene že v letu 2017. Inicijativa za organizacijo delovanja delovne skupine v letu 2018 prevzame Irena Klavs.
- proučitev ustreznih načinov sistematičnega podajanja vsebin o spolnem in reproduktivnem zdravju v izobraževanju mladih;
Sklep 4: MIZŠ pripravi poročilo s pregledom stanja na področju vsebin o spolnosti znotraj sistema izobraževanja ter pregled možnosti in postopkov za naslavljanje kurikuluma.

Ad 3) Pregled stanja na področju okužbe s HIV

Prof. Klavs je poudarila, da imamo prvič pozitivno situacijo. Lani je bilo v tem času 57 novih diagnoz, letos 30. Tudi poznih diagnoz je letos bistveno manj, kar je zelo spodbudno. Podobne informacije prihajajo tudi iz drugih držav EU, kjer imajo prvič po desetih letih pod 6/100.000 novih diagnoz. V kratkem bodo objavljena poročila. V Sloveniji se obseg testiranja ni povečal, vendar pa je zaznati, da je testiranje zelo ciljano. Delež poznih diagnoz med MSM je padel. Veliko je testiranih v skupnosti – le to ima pomembne zasluge za te rezultate. Letos je nekoliko več novih diagnoz med heteroseksualnimi osebami, med njimi je 1 ženska.

Sklep 5: Ključna sporočila ob 1. decembru bodo: Imamo upad novih diagnoz okužbe s HIV. Beležimo podoben trend kot druge države EU. Dogajanje pripisujemo večjemu obsegu testiranja in zgodnjemu zdravljenju, še posebej med MSM. Okužba ostaja pristotna in promocija uporabe kondoma je v kombinaciji z zgodnjim testiranjem ob tveganem vedenju še zmeraj pomembna prioriteta.

Ad 4) Evropski teden testiranja na HIV in Svetovni dan AIDS

Predstavljeni so bili cilji in namen letošnjega Evropskega tedna testiranja in Svetovnega dneva AIDS ter načrtovane aktivnosti s strani ministrstva. Načrtovane aktivnosti so predstavili tudi ostali člani Komisije. Vsi člani so prejeli tudi banerje za uporabo na socialnih omrežjih, povzetke programov NVO ter poročilo prof. Matičič o izvedenih in načrtovanih aktivnostih Infekcijske klinike v času ETŠ in 1. decembra.

Sklep 6: Namesto novinarske konference Komisije za AIDS ob Evropskem tednu testiranja bo Ministrstvo za zdravje letos organiziralo medijski dogodek na prostem okrog 1. decembra, na katerega bodo povabljeni posamezni člani komisije za AIDS. Predvidoma bo dogodek 1. decembra na Kongresnem trgu, dopoldne, ob stojnicah DŠMŠ. Člane, ki jih bo ministrstvo povabilo, bomo o tem obvestili in jim posredovali natančnejše informacije. Predhodno bomo tudi uskladili sporočila.

Ad 5) Stigma in diskriminacija znotraj zdravstvenega sistema (Cosić)

Člani so bili seznanjeni s primeri diskriminacije v zdravstvu, s katerimi se srečujejo osebe s HIV, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo in s protokoli, ki jih zdrav. ustanove uporabljajo kot izgovor za diskriminacijo.

Cosić je opozoril, da nimamo relevantnih podatkov o diskriminaciji v zdravstvu, ker se ljudje še zmeraj bojijo prijavljati take primere. Komisijo je seznanil tudi s tožbo, ki je bila vložena proti zobozdravnici.

Prof. Tomažič je opozoril, da je diskriminacija predvsem posledica neznanja in tega da še zmeraj premalo nagovarjamo javnost. Komisijo je seznanil, da na infekcijski kliniki posodabljajo smernice za medicino dela o HIV-u (odnos bolnik – zdrav. delavec) in da bodo le-te v kratkem objavljene na spletni strani UKC LJ. Opozoril je tudi, da še zmeraj ni rešeno varstvo osebnih podatkov oseb s HIV preko zdravstvene kartice in da se bo še naprej zavzemal, da ti podatki na željo pacienta ne bodo dostopni.

Dr. Kopčavar Guček je opozorila, da bi bila tudi med družinskimi zdravniki potreba ustrezna promocija.

Sklep 7: Ministrstvo za zdravje bo v imenu Komisije za AIDS smernice po njihovi objavi posredovalo na Združenje zdravstvenih zavodov in Zdravniško zbornico in jih opozorilo na pojav stigme in diskriminacije pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti. Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja ministrstvo seznanil z objavo.

Zapisa: Janja Križman Miklavčič

Ljubljana, 15. 11. 2017